

Portal Województwa Lubuskiego

O tym, jak skutecznie odpowiadać na potrzeby rozwojowe miast i regionów

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -12 czerwca 2024 godz. 11:19

Prezentacja wyników badania hierarchii funkcjonalnej miast w Polsce, przeprowadzonego przez Obserwatorium Polityki Miejskiej i Regionalnej IRMiR, ze szczególnym uwzględnieniem Lubuskiego, było punktem wyjścia do rozmowy o tym, jak skutecznie odpowiadać na indywidualne potrzeby rozwojowe miast przy uwzględnieniu roli, jaką pełnią one w regionie.

W środę, 12 czerwca 2024 r. w Sali Kolumnowej w urzędzie marszałkowskim w Zielonej Górze odbyło się seminarium „Hierarchia funkcjonalna miast w województwie lubuskim jako punkt wyjścia do kształtowania polityk regionalnych i miejskich”. Prezentacja wyników badania hierarchii funkcjonalnej miast w Polsce, przeprowadzonego przez Obserwatorium Polityki Miejskiej i Regionalnej IRMiR, ze szczególnym uwzględnieniem województwa lubuskiego, było punktem wyjścia do rozmowy o tym, jak skuteczniej odpowiadać na indywidualne potrzeby rozwojowe miast przy uwzględnieniu roli, jaką pełnią one w regionie.

Organizatorami spotkania byli Instytut Rozwoju Miast i Regionów w ramach **Obserwatorium Polityki Miejskiej i Regionalnej IRMiR** oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, a partnerami merytorycznymi Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Związek Miast Polskich i Związek Województw RP. Patronat medialny nad seminarium objął Portal Samorządowy.

To czas na rozmowę i sprecyzowanie potrzeb

Podczas wydarzenia zaprezentowane zostały wyniki badania hierarchii funkcjonalnej miast w Polsce, przeprowadzonego przez Obserwatorium Polityki Miejskiej i Regionalnej IRMiR, ze szczególnym uwzględnieniem województwa lubuskiego, co było punktem wyjścia do rozmowy o tym, jak skuteczniej odpowiadać na indywidualne potrzeby rozwojowe miast przy uwzględnieniu roli, jaką pełnią one w regionie.

Dr Karol Janas z Obserwatorium Polityki Miejskiej i Regionalnej IRMiR mówił o konsekwencjach aktualnych trendów rozwojowych dla obecnego układu osadniczego, postulowane kierunki działań w ramach polityk publicznych i filary rozwoju. Podkreślał, że wyniki to punkt wyjścia do rozmowy. - Chcielibyśmy wysłuchać państwa głos i oczekiwania. Spotkania w takiej formule pozwalają nam zrozumieć potrzeby i wymagania rozwojowe – mówił.

Dr Agnieszka Sobala-Gwosdz z Obserwatorium Polityki Miejskiej i Regionalnej IRMiR zaprezentowała wyniki badań hierarchii funkcjonalnej miast. - W województwie lubuskim wyraźnie wyróżniają się dwa podsystemy sieci miejskiej: północny, z głównym węzłem w Gorzowie Wielkopolskim, oraz południowy, z głównym centrum w Zielonej Górze. Oba miasta mają swoje obszary funkcjonalne i pod względem koncentracji funkcji plasują się na trzecim poziomie hierarchii jako aglomeracje regionalne. W strukturze osadniczej regionu brakuje ośrodków subregionalnych, występuje jednak siedem miast ponadlokalnych (V rząd): Żary, Nowa Sól, Słubice, Świebodzin, Międzyrzecz, Wschowa i Żagań. Lubuskie jest jednym z trzech województw w Polsce, w których nie wyróżniono ośrodków subregionalnych (pozostałe to opolskie i świętokrzyskie). W regionie, oprócz dwóch największych, bardzo zbliżonych do siebie rangą, poziomem skupiania usług rynkowych i potencjałem ludnościowym miast stutysięcznych – Zielonej Góry i Gorzowa Wielkopolskiego – znajdują się tylko cztery miasta średnie, liczące powyżej 20 tys. mieszkańców - mówiła.

Dr Magdalena Balak-Hryńkiewicz - Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki i Rozwoju UMWL podziękowała inicjatorom tego wydarzenia za to, że

badanie to nie zostało odesłane i odłożone na półkę a jest chęć jego omówienia.

Podczas prezentacji omówiła rolę miast i sieci osadniczej w polityce rozwoju województwa lubuskiego. Wskazywała na policentryczny charakter regionu (43 miasta), dwa ponad stutysięczne miasta: Zielona Góra i Gorzów Wlkp. oddalone od siebie o ponad 100 km to rozproszenie potencjału. Brak dużego ośrodka gospodarczego, konkurencyjnego względem innych ośrodków wojewódzkich będących metropoliami. Tylko 4 inne miasta mają ponad 20 tys. mieszkańców (Nowa Sól, Żary, Żagań i Świebodzin). Zdecydowaną większość miast stanowią niewielkie miejscowości zamieszkałe przez kilka lub kilkanaście tysięcy osób. Powiązania sieci osadniczej województwa lubuskiego wykazują istotny charakter transgraniczny (przy granicy z Niemcami występują tzw. dwumiasta).

Podkreślała, że niezbędne jest wykorzystanie wspólnego potencjału i rozwój powiązań pomiędzy położonymi blisko siebie i znaczącymi w skali województwa ośrodkami miejskimi (MOF Zielonogórsko-Nowosolski, MOF Żarsko-Żagański, MOF Świebodzińsko-Międzyrzecki).

Istotne jest wzmacnianie policentrycznego modelu **doceniającego rolę wszystkich miast powiatowych i ośrodków lokalnych** w uzupełnieniu funkcji miast wojewódzkich.

Miejskie obszary funkcjonalne województwa lubuskiego to:

- Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków wojewódzkich – Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry
- Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków subregionalnych i lokalnych
 - Ośrodki subregionalne (miasta powiatowe powyżej 15 tys. mieszkańców) - miasta średnie: Nowa Sól, Żary, Żagań, Świebodzin, Słubice, Międzyrzecz
 - Ośrodki lokalne - wszystkie pozostałe (obok ośrodków subregionalnych) miasta powiatowe (Krosno Odrzańskie, Wschowa, Sulęcín oraz Strzelce Krajeńskie), a także Drezdenko, Kostrzyn nad Odrą, Gubin, Lubsko, Szprotawa i Skwierzyna

Nowa Sól, Międzyrzecz, Żary oraz Żagań zostały wskazane w krajowych dokumentach strategicznych w grupie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 (SRWL2030) zakłada wsparcie rozwoju wszystkich miast, tj.: ośrodków wojewódzkich, miast średnich oraz małych powiązanych funkcjonalnie z obszarami wiejskimi.

Cel operacyjny 3.5 SRWL dotyczy rozwoju funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich wraz z ich obszarami funkcjonalnymi. Zakłada m.in.

- rozwój usług publicznych na miejskich obszarach funkcjonalnych Gorzowa

Wielkopolskiego i Zielonej Góry

- wzmocnienie konkurencyjności ośrodków wojewódzkich w celu zwiększenia ich znaczenia w skali krajowej i międzynarodowej.
- racjonalne zagospodarowania przestrzenne MOF-ów Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry
- wspieranie zrównoważonego rozwoju mobilności miejskiej i podmiejskiej
- rozwój wewnętrznej i zewnętrznej współpracy MOF-ów obu miast wojewódzkich

Cel operacyjny 3.6: Wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych miast średnich i lokalnych ośrodków miejskich, zakłada m.in.

- rozwój funkcji gospodarczych miast średnich i małych, w tym wspieranie MŚP oraz rzemiosła
- rozwój usług publicznych, szczególnie edukacyjnych, zdrowotnych i kulturalnych oraz polepszenie ich dostępności dla mieszkańców miast i otaczających obszarów wiejskich.
- racjonalna gospodarka przestrzenna
- wzmocnienie zrównoważonej mobilności miejskiej oraz powiązań transportowych z sąsiednimi obszarami wiejskimi
- wspieranie ponadlokalnych funkcji lubuskich miast, w szczególności miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.
- promowanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych i społecznych w zarządzaniu miastami (smart city)